

STOP fajčeniu našich pacientov

MUDr. Iveta Vaverková, MPH
všeobecný lekár pre dospelých
XV. Kongres SLS
Žilina 2011

*„ Fajčenie je zvyk, ktorý sa protiví oku,
hnusí nosu, škodí mozgu, je to čierny
dym, ktorého zápach pripomína dym z
priepasti Styx.“*

Jakub, anglický kráľ, 1604

Fajčenie ako rizikový faktor

- **Tabakový dym**

podľa kritérií IARC
je zaradený do
skupiny

**dokázaných
karcinogénov**
(skupina 1)

- komplex viac ako
4000 chem. látok

- **najškodlivejšie sú:**

nikotín

oxid uhoľnatý

oxid sírnatý

decht

kovy- Cd,As,Ni,Cu

aromatické amíny

Fajčenie ako rizikový faktor

- **Fajčenie a zdravie :**

- ca pľúc
- kardiovaskulárne ochorenia
(IM,CMP, PAO)
- CHOCHP
- iné nádory – dutina ústna, pharyng, laryng,
oesophagus, žalúdok, pankreas, cervix, obličky,
moč.mechúr, žlčník

**Riziko úmrtia na rakovinu u fajčiara je
2xväčšie ako u nefajčiara.**

Fajčenie ako rizikový faktor

- Celkový počet vrátených dotazníkov: **187**

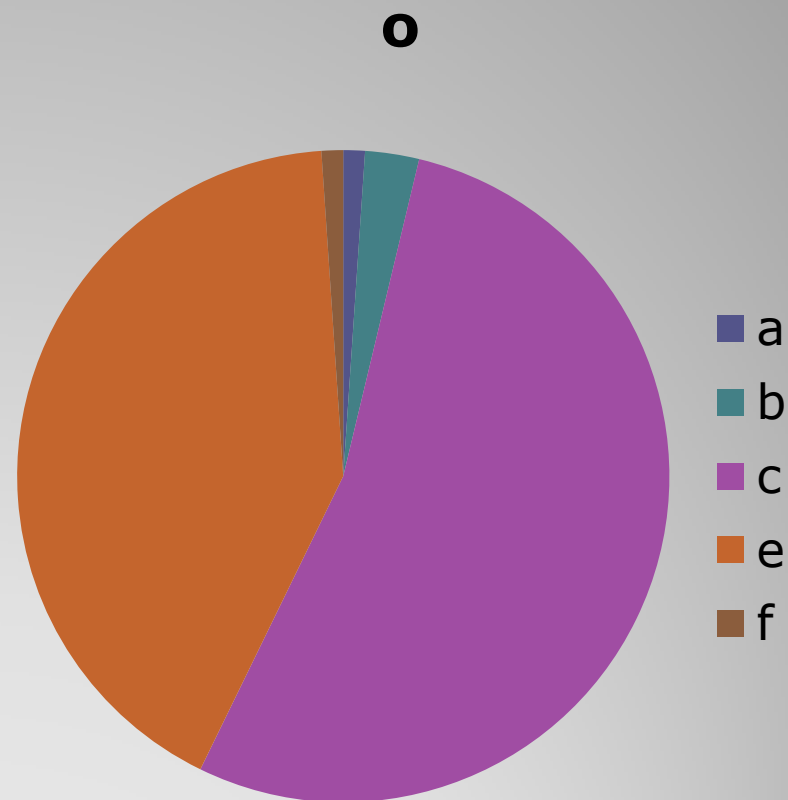

**Bariéry v edukácii pacienta –
fajčiara v ambulancii VLD (2009)**

- **1.** Ako často by mal lekár informovať pacienta o škodlivosti pacienta
- **2.** Zainteresovanie lekára na edukácii pacienta-fajčiara počas bežnej lekárskej prehliadky
- **3.** Prekážky poskytovania poradenstva lekárom
- **4.** Názor na „Odporúčané postupy“ z r. 2006
- **5.** Absolvovanie kurzu na odvykanie fajčenia

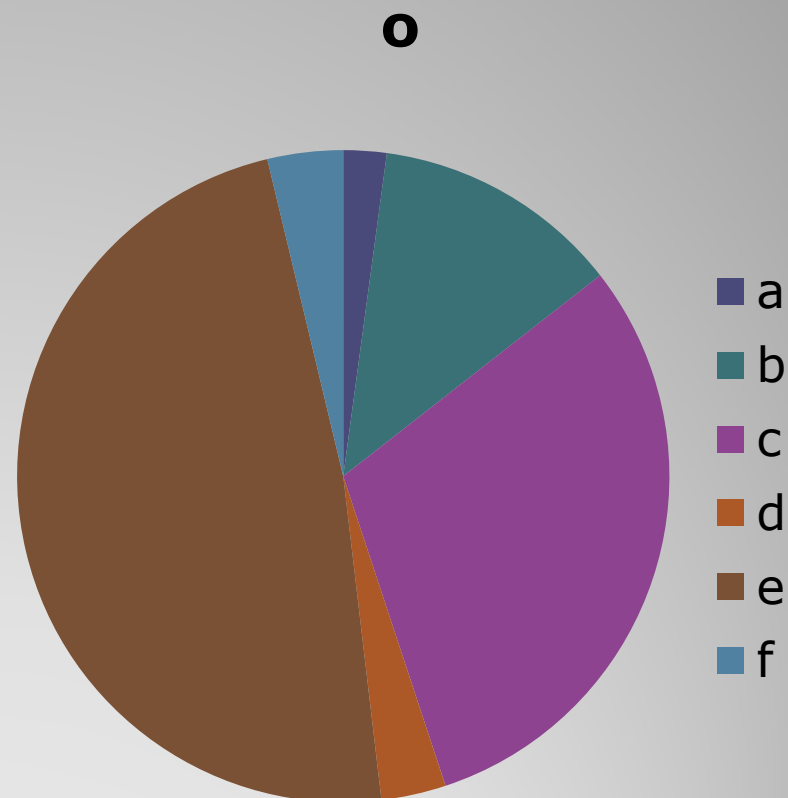
Dotazník

- nie je potrebné : 2
- len pri 1.návšteve: 5
- v pravidelných intervaloch, alebo ak má dýchacie ťažkosti: 100
- pri každej návšteve: 78
- neodpovedalo: 2

1. Ako často by mal lekár edukovať pacienta - fajčiara

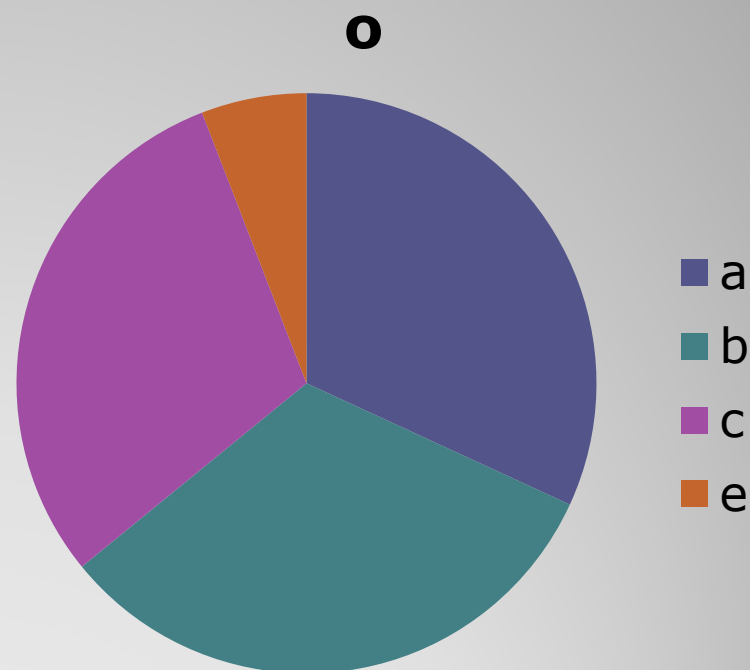
- V súčasnej dobe nechcem iniciovať diskusiu o fajčení s pacientom počas bežnej lekárskej prehliadky a nemám v úmysle to robiť : 4
- Niekedy iniciujem diskusiu, ale nemám v úmysle to robiť častejšie: 23
- Niekedy iniciujem diskusiu a mám v úmysle to robiť častejšie: 57
- Nedávno som začal iniciovať diskusiu s pacientom počas bežnej lekárskej prehliadky: 6
- Už nejaký čas diskutujem s pacientom o fajčení počas bežnej lekárskej prehliadky: 90
- Neodpovedalo: 7

2. Ako sa lekár stavia k edukácii pacienta - fajčiara

Bariéra zo strany pacienta

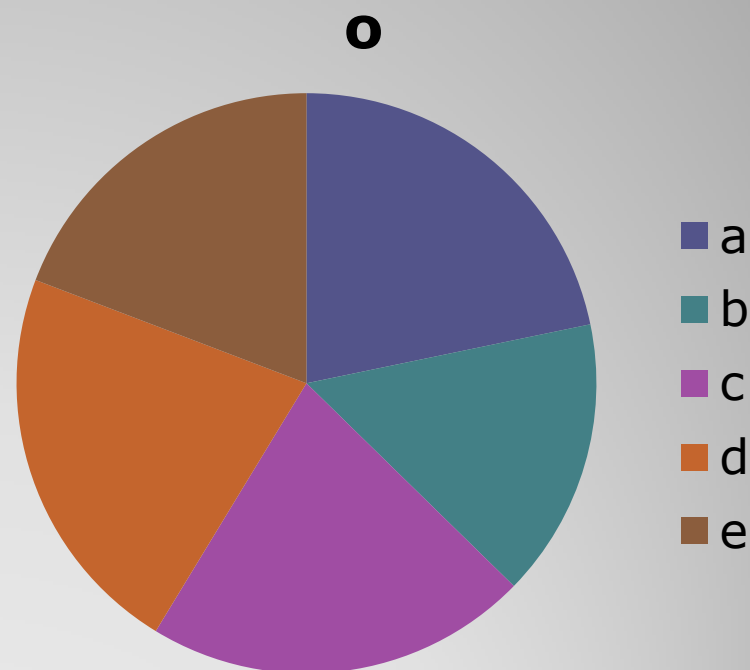
- Veľa mojich pacientov nechápe dôležitosť zanechania fajčenia: 75/87/11/8
- Veľa mojich pacientov ma nepočúva, keď hovorím o zanechaní fajčenia: 33/88/21/33
- Veľa mojich pacientov rýchlo zabudne na rady a motiváciu: 34/82/15/6
- Veľa mojich pacientov nemá motiváciu na skončenie s fajčením: /82/16/4

3. Prekážky poskytovania poradenstva v ambulancii

Bariéra zo strany lekára

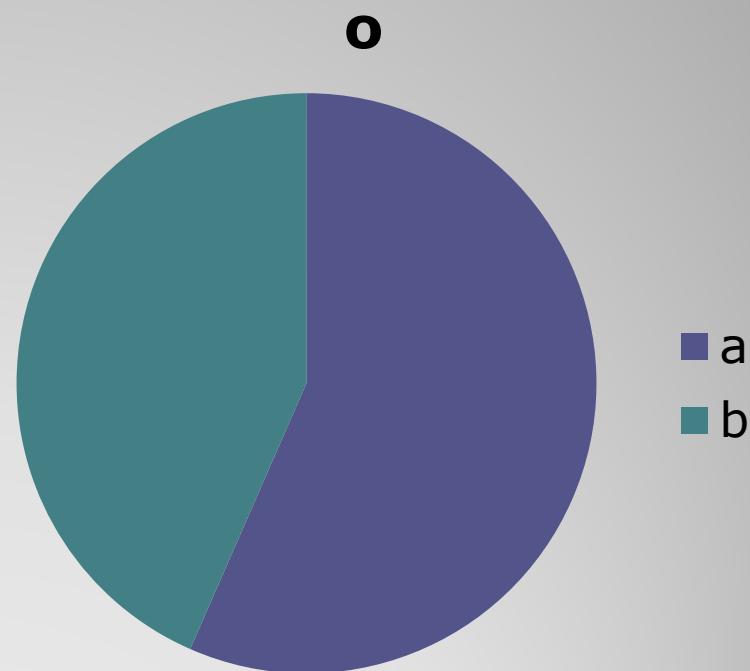
- Zabudol som diskutovať s pacientom o škodlivosti fajčenia počas bežnej lekárskej prehliadky: 49/60/21/46
 - Nemám zaplatený čas strávený poradenstvom: 22/43/42/68
 - Nemám dostatok času v ambulancii: 29/59/33/53
 - Poskytovanie poradenstva je nevdačná úloha: 28/61/29/54
- Poskytovanie nevyžiadaných informácií ohľadne odvykania od fajčenia môže narušiť vzťah lekár-pacient: 12/53/40/67

3. Prekážky poskytovania poradenstva v ambulancii

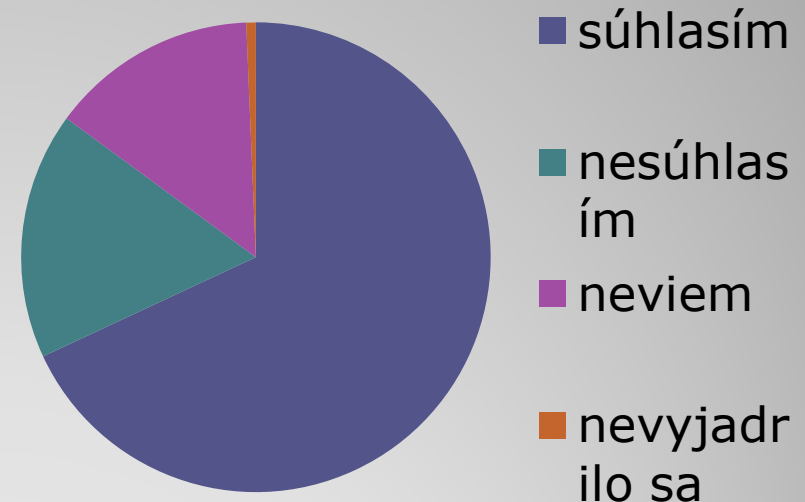
Bariéra zo strany lekára

- Nie som si istý, ktorý zo spôsobov odvykania od fajčenia je správny:
25/56/44/50
- Nemám dostatok informácií o poradenstve v odvykaní od fajčenia:
22/43/32/73

3. Prekážky poskytovania poradenstva v ambulancii

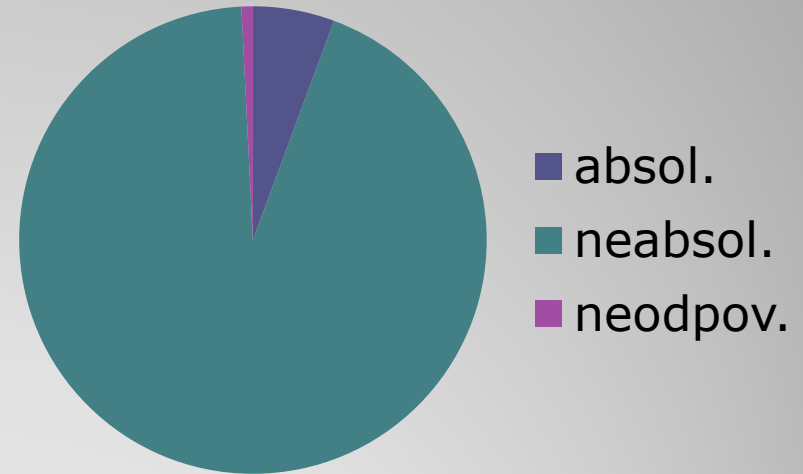
- Súhlasím s odporúčaním diskutovať škodlivosť fajčenia pri každej návšteve fajčiara v ambulancii: 124
- Nesúhlasím : 31
- Neviem: 26
- Nevyjadrilo sa: 6

4. Názor na „ Odborné postupy pre VL“ (2006)

0

- Absolvoval: 10
- Neabsolvoval: 166
- Neodpovedalo: 11
- *špeciálny kurz na Slovensku nie je – je možné ho absolvovať v ČR – informácie na www.vpl.sk v sekcii „Mladí obvodáci“*

5. Kurz na odvykanie fajčenia.

- **Ako motivovať pacienta?**

- edukácia
- zodpovednosť za svoje zdravie
- spoluúčasť na liečbe následkov fajčenia

5P

5R

- **Ako motivovať lekára?**

- znížením pracovného zaťaženia, umožniť lepší kontakt s pacientom
- dostatok informácií a zručností pri poskytovaní poradenstva
- finančné ohodnotenie jeho práce

**Dg F17 – poruchy psychiky a správania
zapríčinené užívaním tabaku**

- **Ako motivovať zdravotné poisťovne?**

- finančný benefit zo zníženia nákladov na liečbu
- stimulácia protifajčiarskych aktivít VLD
- spoluúčasť fajčiara premietnutá v zdravot. poistení

- **Ako motivovať štát?**

- politika zdravotnej výchovy
- medzinárodné dohody
- finančný benefit
- zlepšenie ukazovateľov zdravia
- zdravá populácia

Dg Z72.0 – problémy súvisiace s fajčením – akékoľvek poradenstvo týajúce sa fajčenia

*Málokedy si
uvedomujeme, že
závislost na fajčení
je nejčastejšou
duševnou poruchou
vôbec.*

Ďakujem za pozornosť